

СТАНОВИЩЕ

на
дисертация
за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
шифър: 05.08.04 (Изкуствознание и изобразителни изкуства)

Тема на дисертацията:

„Художественият текстил в България от 1960 до 2000 година“

Автор:

Магдалена Николова Николова

Рецензент:

проф. д-р Емилия Панайотова
преподавател в департамент „Дизайн“
Нов Български Университет, София

Дисертационният труд на Магдалена Николова съдържа 238 страници основен текст. Към него са добавени голямо Приложение, Каталог с кратки творчески биографии на български художници и 122 страници с интервюта (в отделно книжно тяло). Започвам с това описание за да подчертая огромната проучвателна и събирателна дейност на Николова. За целта изследването включва огромен фактологичен материал, към който прилага хронологичен метод и съпоставителен анализ. Текстът е добре структуриран и отделните части развиват в дълбочина темата на дисертацията.

Заглавието на дисертацията отговаря на съдържанието, като е спазена последователността на отделните глави, подкрепени със съответните теоретични и практически примери. Научният труд доказва, че художественият текстил от изследвания период е важна част от процесите на развитие на изкуството в България.

Представеният дисертационен труд е пръв опит да бъде проучен, систематизиран и анализиран важен период от време от 50-те години до края на XX век, когато започва да се утвърждава текстилът като изкуство в неговата ярка авторска насоченост, социалната му роля и актуалност. Затова и дисертацията има историко-събирателен характер и определя структурата на този труд. Започва с проследяването на историко-хронологичното развитие на художествения текстил, изследва неговото зараждане и утвърждаване, като анализира различните видове художествена тъкан – постелъчната тъкан, стенния килим, текстилната пластика, меката скулптура. Обърнато е внимание и на критиката, дотолкова, доколкото съществуваше през онова време (от 50-те – до началото на 90-те години). Дисертацията е актуална и значима в научно и научно-приложно отношение и представлява задълбочено изследване в сферата на текстилното изкуство, влияещо се от различни фактори, свързани с развитието на изкуството през разглеждания в дисертацията период.

Акцентът върху авторското изкуство е проследен във втора глава и пак там са посочени значението на НХА и на преподавателите от специалност текстил: Марин Върбанов, Димитър Балев, Васил Овчаров, Мара Йосифова, Анна Бояджиева, Асадур Маркаров и Вихрони Попнеделев, всички допринесли за развитието на редица автори в областта и очертали с таланта си съвременните насоки и новите тенденции. Анализирана е връзката на текстила с авангардното и концептуалното изкуство, факторите и влиянията помежду им.

В трета глава се разглежда монументалния текстил, връзката му с архитектурните пространства. При анализа се включва исторически, социален и естетически анализ на произведения, автори и стил, разгледани са критически материали.

Приносният характер на дисертацията на Магдалена Николова е значителен. „Проучването, систематизирането и класифициране на историческите данни в съществуващата литература: документи, каталози, архиви, събиране на допълнителна информация чрез интервюта, лекции засягащи текстилното изкуство в България за посочения период”.

Направеният каталог с кратки творчески биографии, показва схемата и отваря възможности за широк кръг изследвания при бъдеща работа на

изкуствоведи по въпроси, свързани с художествения текстил в България.

Дисертационният труд представлява завършено научно изследване, обхващащ голям период от време и проследява развитието на художествения текстил, неговата значимост и мястото му в развитието на българското изкуство.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъди на Магдалена Николова Николова образователната и научна степен „ДОКТОР“ по шифър 05.08.04 (Изкуствознание и изобразителни изкуства)

Проф. д-р Емилия Панайотова

30.01.2018 г.